

4) законності – усі операції, пов'язані із формуванням дохідної частини кошторису мають відбуватися в межах чинного законодавства, носити прозорий та зрозумілий характер;

5) підзвітності – має існувати зворотний зв'язок між внутрішніми (горизонтальними) та зовнішніми (вертикальними) складовими механізми фінансування бюджетної установи [4, с. 228].

Напрями використання фінансових ресурсів бюджетних установ, незалежно від джерела їх утворення (бюджетних або позабюджетних коштів), визначаються в суворій відповідності з підрозділами економічної класифікації видатків бюджету, що встановлюють конкретні цілі витрачання коштів.

Необхідно проводити роботу по виявленню проблем раціонального використання та розробляти шляхи ефективнішого використання фінансових ресурсів бюджетних установ.

Потрібно частіше проводити державний фінансовий контроль, який призначений для контролю організації виконання бюджету установ. Це дозволить ефективніше використовувати бюджетним установам свої фінансові ресурси.

Список використаних джерел:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Функціональна класифікація видатків та кредитування бюджету із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства фінансів України від 19.09.2011 р. N 1167, від 28.12.2012 р. N 1448). – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
3. Звіти Фінансового управління Кіровської районної у місті Дніпропетровську ради
4. Вацик Н. Необхідність вдосконалення державного фінансового контролю за використанням бюджетних коштів / Н. Вацик // Галицький економічний вісник. – 2010. – № 3(28). – С. 184-190.
5. Рак Г.В. Напрями вдосконалення контролю за фінансовими ресурсами.-Режим доступу: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>

Петрук Т.Ю.

студент,

Науковий керівник: Ковальська К.В.

доцент,

Фінансово-правовий коледж

ПРОБЛЕМИ ВАЛЮТНО-ПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Банківський сектор України, не менш ніж інші галузі економіки нашої держави, сьогодні знаходиться у надзвичайно важкому становищі. Анексія Криму, військові дії на сході країни – ці непрогнозовані чинники спричинили великі збитки банківській системі України, і не всі банки виявилися готовими протистояти таким викликам. Ще не повністю оговтавшись від кризи 2008 року, ми отримали черговий серйозний удар. Шалений відтік депозитних

коштів, масове неповернення кредитів, наданих позичальникам Криму та східних областей, падіння обсягів національного виробництва та загальне зубожіння громадян – все це призводить до обмеження банківських операцій, згортання програм та скорочення продуктів. Банківський бізнес в Україні сьогодні на межі виживання [2].

До кризи мало хто усвідомлював повною мірою ризики валютного кредитування, особливо такого, що здійснювалось із застосуванням техніки досвідчених інвесторів – так званої стратегії «carry trade», яка заснована на використанні існуючих різниць у процентних ставках для різних валют в різних країнах світу [3].

У багатьох країнах з перехідною економікою кредити в іноземних валютах є значно дешевшими, ніж у національній валюті. За таких обставин позичальник постає перед наступним варіантом дій: залучити ресурси, припустимо, в євро під 5% річних, перевести їх у гривню та покласти на депозит під 12% річних. Потім отримати дохід, повернувши вклад, та прибуток на чистому процентному доході. Можливість таких дій зумовлена тим, що в різних країнах діють різні валютні режими та по-різному змінюються процентні ставки за депозитами в національних валютах. Це дозволяє здійснювати запозичення коштів у валюті тієї країни, яка встановила низькі процентні ставки з наступною їх конвертацією та інвестуванням у валютах тих країн, які встановили високі процентні ставки [1].

Ризиками такої стратегії є можлива несприятлива зміна обмінного курсу використаних валют та ускладнення або унеможливлення їх трансферту. Кристалізація цих ризиків може призвести до значних збитків, а якщо таким інструментом користувалося багато гравців ринку, то це призвело до масового фінансового краху. Це сталося у жовтні 2008 року, коли пузир «carry trade» лопнув слідом за іншими бульбашками фінансових ринків. Негативні наслідки застосування цієї стратегії інвесторами мають враховувати центральні банки держав при управлінні ставкою рефінансування. Її підвищення без врахування ситуації на світових ринках може викликати масований приток в країну спекулятивного капіталу. До запозичення коштів у низькодохідних валютах зверталися корпоративні та роздрібні клієнти казахських, російських, українських, прибалтійських банків та банків країн Центральної і Східної Європи, щоб придбати активи у валюті, яка, ймовірно, забезпечить більш високу прибутковість. Для покупців житла це здавалося вдвічі гарною ставкою, а перспектива входження в єврозону викликало бум ринку житла і зміцнення місцевих валют. Однак фінансова криза перетворила ці добрі наміри на протилежне, знецінюючи вартість кредитів в іноземній валюті, виражену в злотих, форинтах, кронах, леях або гривнях, навіть вартість застави [5].

Валютне кредитування в країнах, що розвивалися, активно просували іноземні банки та їхні дочірні структури для того, щоб скористатися своєю конкурентною перевагою дешевих ресурсів в відповідних валютах. Іноді банки аргументували надання кредитів в іноземній валюті фізичним особам тим, що прийнятними позичальниками в такому разі виступають дуже

заможні особи. Однак масштабне валютне кредитування спростовує цей аргумент, оскільки неможливо забезпечити високу частку заможних осіб серед клієнтів банківських установ [2].

Банки виправдовують валютне кредитування бажанням збалансувати свої пасиви і активи за видами валют. Деякі аналітики схильні вважати, що саме пропозиція валютних ресурсів провокує збільшення валютних кредитів. Взагалі причини домінування кредитування в іноземних валютах більшою мірою знаходяться в частині попиту, а саме зумовлюються бажанням позичальників отримати економію на обслуговування боргу завдяки перевищенню процентних ставок у національній валюті над ставками у іноземній валюті.

Однак, розуміючи ту соціальну роль та відповідальність, яка покладена на банківську систему кожної країни, банківський сектор України пропонує шлях для вирішення проблеми іпотечних валютних кредитів фізичних осіб, виклавши свої пропозиції у Меморандумі, підтриманому банківськими установами, що оперують 90% портфелю іпотечних валютних кредитів фізичних осіб [4].

Таблиця

Всього	59 501
в гривні	13 555 (22,78% загального обсягу)
в доларах США	43 881
в євро	893
в рублях	1
в інших валютах	1 171

Джерело: [3]

За оцінкою МВФ, конвертація валютних іпотечних кредитів у гривню може призвести до втрат банківською системою близько 1% ВВП, що становить близько 16-17 млрд грн. За оцінкою зарубіжних аналітиків, частка прострочених кредитів по банківській системі найближчим часом може досягти 50-55%

Визначено банками, що передусім необхідно захистити тих позичальників, які за рахунок банківських кредитів придбали невелике єдине житло для своєї сім'ї. Йдеться про пропозицію банків щодо прощення 50% реструктуризованого боргу тим позичальникам, які купували в кредит квартири до 60 кв. м. та будинки до 120 кв. м. Іншим позичальникам банки готові прощати 25% реструктуризованого боргу. Разом з тим, щоб поширювати пільги тільки на соціально незахищених позичальників, сума кредиту, який може бути реструктуризований, обмежується розміром у 2,5 млн. грн. За офіційним курсом НБУ станом на 1 січня 2015 р. Реструктуризація кредиту здійснюватиметься шляхом конвертації суми основного боргу із іноземної у національну валюту за офіційним курсом НБУ, який діятиме на дату здійснення цієї операції [2].

Банківські установи домовились:

– протягом трьох років не підвищувати процентну ставку за реструктуризованим кредитом (зберегти її на рівні тієї, за якою надавався кредит у іноземній валюті);

– прощати всі штрафні санкції, які виникли внаслідок неналежного виконання кредитних зобов'язань позичальником з 1 січня 2014 р. До дати проведення реструктуризації.

Запропоновані банками умови реструктуризації є єдино можливими для збереження хоча б мінімального балансу в банківському секторі, адже величезні збитки вже призвели до виведення з ринку низки банківських установ та зростання соціальної напруги щодо перспектив повернення депозитів. Банки беруть частину тягаря валютної іпотеки на себе, але не можуть перекидати проблеми позичальників на вкладників. Навіть здійснення операції на умовах Меморандуму призведе до збитків банків від 40% до 80% залежно від суми прощеного боргу. Це стане серйозним випробуванням для банків і вимагатиме додаткової капіталізації, економії коштів, пошуку додаткових ресурсів. постраждають усі – від інвесторів та суб'єктів господарювання до простих вкладників, які внаслідок такого грубого втручання у діяльність банків можуть втратити власні кошти. Проте, навіть розуміючи та оцінюючи збитковість операції, банківські установи готові підтримати найбільш незахищені верстви населення та взяти частину відповідальності на себе [1].

Для вирішення даної проблеми пропонується:

По-перше, потрібно припинити піар і популістську діяльність різних «захисників позичальників», оскільки затягування процесу вирішення проблеми лише постійно збільшує збитки і банків, і їхніх клієнтів. Банки чекають від позичальників усвідомлення реальної ситуації у країні та банківській системі і власної відповідальності за прийняті рішення.

По-друге, невідкладно потрібно прийняти зміни до Податкового кодексу України, звільнивши від оподаткування банки та фізичних осіб-позичальників за операціями реструктуризації валютних кредитів та прощення частини боргу.

По-третє, по закінченню терміну, відведеного на реструктуризацію, потрібне скасування мораторію на звернення стягнення на майно, яке виступає забезпеченням за кредитами. Банківська система – це дзеркальне відображення ситуації в країні в цілому. Як Україна повинна кардинально змінити свою внутрішню політику, направивши зусилля на загальнодержавні докорінні реформи, так і кожен громадянин мусить змінити своє відношення до власних зобов'язань і репутації. Заміна популізму на відповідальність за майбутнє у суспільстві не має обминати і ставлення до банківської галузі [5].

Список використаних джерел:

1. http://www.nabu.com.ua/ukr/press_centra/news/107631/
2. <http://news.finance.ua/ua/news/~/346078>
3. Основні показники діяльності банків України (електронний ресурс// інформаційно аналітично «Ліга» [сайт]-режим доступу:http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=12063884

4. Тригуб О.В. Економічні передумови розвитку іпотечного кредитування в Україні / О. В. Тригуб // Актуальні проблеми економіки – 2008. – № 9(87). – С. 190-195.

5. Голосенін І. Проблеми валютного кредитування та шляхи їх розв'язання / І. Голосенін // Фінансовий ринок України – 2014 – № 11. – С. 8-10.

Хіргій Д.І.

студент,

Фінансово-правовий коледж

ОСНОВНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ВАЛЮТНИХ КУРСІВ

Валютний курс – це співвідношення, за яким одна валюта обмінюється на іншу, або «ціна» грошової одиниці однієї країни, що визначена в грошовій одиниці іншої країни. Необхідність визначення валютного курсу зумовлено такими потребами: а) здійснення обміну валюти під час торгівлі товарами і послугами та в процесі руху кредитів і капіталів; б) для порівнювання цін на світових та національних ринках, а також для визначення вартісних показників різних країн, виражених у національній або іноземних валютах; в) з метою переоцінки рахунків в іноземній валюті фірм та банків. Для проведення розрахунків валютний курс розглядається учасниками обміну, як коефіцієнт перерахунку однієї валюти в іншу. Постановка проблеми: є вибір оптимальної валютно-курсової політики, як інструменту забезпечення економічного зростання національної економіки. Валютний курс, як і будь-яка ціна в умовах вільної конкуренції, залежить від співвідношення попиту і пропозиції [1, с. 131]. Метою даної роботи є узагальнення теоретичного досвіду у формуванні валютного курсу та теоретичне дослідження факторів впливу на валютний курс. Вченні які досліджували фактори впливу на валютний курс є К. Макконелл, С. Брю, Б. Баллас, Дж. Кейнс, Моринець С.Я.

Нерівномірність світового економічного розвитку, радикальні економічні зміни, як в економіці окремих країн, так і в світовій економіці, розбіжність фаз економічного циклу і темпів інфляції в окремих країнах, різні заходи цілеспрямованого державного впливу призводять до нерівномірних змін у динаміці валютного курсу окремих країн. Тому в даний час формування валютного курсу розглядається як багатофакторний процес. Сила і сталість дії різних факторів, що визначають валютний курс, весь час змінюються. Дані фактори носять економічний, політичний, структурний, кон'юнктурний, правовий, психологічний характер і впливають на формування валютного курсу як прямо, так і побічно [2, с. 254].

На формування валютного курсу сильний вплив завжди надає темп інфляції. Чим вищі темпи інфляції в країні в порівнянні з іншими державами, тим нижче курс її валюти, якщо цьому не протидіють інші фактори. Інфляційне знецінення грошей в країні викликає зниження їхньої купівельної спроможності і тенденцію до зниження їх валютного курсу по відношенню до